

T.C. Merkez Bankası nezdinde tutulan zorunlu karşılıklar dolayısıyla alınan gelirlere uygulanacak BSMV oranı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-6802-33-107
Tarih	05.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.02-6802-33-107

05/09/2011

Konu : T.C. Merkez Bankasından alınan zorunlu karşılık gelirlerinde
BSMV oranı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Bankanızın yükümlülükleri üzerinden 2005/1 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ uyarınca zorunlu karşılık hesaplanarak T.C. Merkez Bankasına yatırıldığı, yatırılan TL zorunlu karşılık tutarları üzerinden ilgili bankaca nema hesaplandığı ve hesaplanan nemaların üçer aylık periyodlarla adı geçen banka nezdindeki hesaplarınıza aktarıldığı, TL zorunlu karşılık ödemeleri üzerinden almış olduğunuz gelirlerin T.C. Merkez Bankasına yatırılan mevduat kapsamında alınan gelir olarak değerlendirilmesi ve bu gelirlere banka ve sigorta muameleleri vergisi oranının % 1 olarak uygulanması gerektiği belirtilerek, konu hakkındaki Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 33 üncü maddesinin verdiği yetkiye istinaden çıkarılan 28/08/1998 tarihli ve 98/11591 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca; bankalararası mevduat

muameleleri sonucu lehe alınan paralar üzerinden % 1, diğer banka ve sigorta muamelelerinde lehe alınan paralar üzerinden % 5 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisi alınmaktadır.

5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde mevduat; yazılı ya da sözlü olarak veya herhangi bir şekilde halka duyurulmak suretiyle ivazsız veya bir ivaz karşılığında istendiğinde ya da belli bir vadede geri ödenmek üzere kabul edilen para olarak tanımlanmıştır.

1211 sayılı T.C. Merkez Bankası Kanununun 5411 sayılı Kanunun 168 inci maddesi ile değişik 40-II maddesinde ise, bankaların, Merkez Bankası nezdinde açılacak hesaplarda yükümlülükleri esas alınarak, nakden zorunlu karşılık tesis edeceği, zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerin kapsamı, zorunlu karşılıkların oranı, tesis süresi, bu yükümlülükler için tesis edilen karşılıklara gerektiğinde ödenecek faiz oranı, mevduat veya katılım fonlarından olağanüstü çekilişler ile birleşme, devir ve bölünme hallerinde yapılacak işlemler de dahil olmak üzere uygulamaya yönelik her türlü usul ve esasların Merkez Bankasınca belirleneceği, bloke hesaplarda tutulan zorunlu karşılıkların hiçbir amaç ve konunun finansmanı için kullanılamayacağı, temlik ve haciz edilemeyeceği hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, mevduatın hukuki niteliğinin 818 sayılı Borçlar Kanununun 306 ncı maddesine göre, karz (ödünç) sözleşmesi, zorunlu karşılıkların ise aynı Kanunun 472 nci maddesinde düzenlenen usulsüz tevdi sözleşmesi olarak nitelendirilmesi ve mevduat ile zorunlu karşılıkların birbirinden ayrı olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle, bankanızca T.C. Merkez Bankası nezdinde açılan hesaplara yatırılan zorunlu karşılıklar dolayısıyla lehe alınan faizler üzerinden % 5 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisi ödenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.